

**UCHWAŁA NR XLV/388/2018
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE**

z dnia 24 stycznia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.¹⁾) i art. 176 pkt 1, art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 r., poz. 697 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strykowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Strykowie

Paweł Kasica

¹⁾ Zm. poz. 2232.

²⁾ Zm. poz. 60, 1292 i 2217.

Załącznik do uchwały Nr XLV/388/2018
Rady Miejskiej w Strykowie
z dnia 24 stycznia 2018 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	4
II. Podstawa prawna	5
III. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Stryków	5
IV. Analiza SWOT	13
V. Adresaci programu	14
VI. Cel główny, cele szczegółowe i wskaźniki realizacji	15
VII. Źródła finansowania	19
VIII. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość	19

I Wprowadzenie

Istnieje wiele definicji rodziny. Najogólniej określa się ją jako podstawową komórkę społeczną, składającą się z rodziców (rodzica) i dzieci. Elementem wyróżniającym rodzinę jest wspólnota mieszkaniowa, tworząca najczęściej jedno gospodarstwo domowe, które może obejmować dwa a nawet trzy pokolenia. Cechą wspólną wszystkich definicji rodziny jest to, że zapewnia ona ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom.

Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe. Każda rodzina tworzy własną, niepowtarzalną atmosferę życia domowego, na którą wpływają między innymi: stosunki wzajemne między małżonkami, miłość rodzicielska do dzieci, codzienne zachowania członków rodziny, kultywowanie tradycji, a także służba uznawanym wartościom. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieuświadomionego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Współcześnie prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników. Ich oddziaływanie może uczynić daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Akcentuje się więc konieczność tworzenia warunków do funkcjonowania rodzin oraz zapobieganie wczesnego przeciwdziałania kryzysowi rodziny, jak również skuteczne podejmowanie interwencji, działań pomocowych wobec rodzin znajdujących się w utrwalonym kryzysie.

II Podstawa prawna

Program Wspierania Rodziny, jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 poz. 697 ze zm.). W.w. ustawa określa szereg obowiązków samorządu terytorialnego, które mają na celu rozwój działań na rzecz rodziny poprzez:

- wzmocnienie roli i funkcji oraz zapobieganie sytuacjom kryzysowym rodziny;
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo –wychowawczych rodziny;
- podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny;
- pomoc w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu i marginalizacji społecznej rodziny;
- dążenie do reintegracji rodziny.

Celem tych działań nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego jest stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie: pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu.

Obecny program zakłada kontynuację działań na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz wprowadzenie nowych form pomocy rodzinie w zależności od potrzeb. Jego założenia są spójne z przyjętą uchwałą Nr XXVI/220/2016 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 28 października 2016r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryków na lata 2016-2020”.

III Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Stryków

Punktem wyjścia do określenia założeń Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest ogólny zarys sytuacji społecznej Gminy Stryków.

Gmina miejsko-wiejska Stryków położona jest w powiecie zgierskim, znajdującym się w północno-centralnej części województwa łódzkiego. Gmina swoim obszarem obejmuje 42 miejscowości (w tym miasto Stryków) należące do 35 sołectw (Anielin, Anielin Swędowski, Bartolin, Bratoszewice, Ciołek, Dobieszków, Dobra, Dobra Nowiny, Gozdów, Kalinów, Kiełmina, Koźle, Lipka, Ługi, Michałówek, Niesułków, Niesułków Kolonia, Nowostawy Górne, Osse, Pludwiny, Rokitnica, Sadówka, Sierźnia, Smolice, Sosnowiec, Sosnowiec Pieńki, Stary Imielnik, Swędów, Tymianka, Warszawice, Wola Błędowa, Wrzask, Wysoki, Zagłoba, Zelgoszcz) oraz 4 osiedli w mieście Stryków (Osiedle im. M. Kopernika-Zacisze, Osiedle im. Stefana Batorego-Kolejowa, Osiedle Centrum, Osiedle Wschód). W obszarze gminy znajduje się miasto, które zajmuje teren 8,15 km² oraz przyległe tereny wiejskie przyległe zajmujące ok. 149 km².

Gmina Stryków położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Łodzi, co ma znaczący wpływ na sytuację demograficzną i gospodarczą regionu. Dodatkowym atutem wpływającym na rozwój gospodarczy gminy jest położenie przy głównym węźle komunikacyjnym, czyli na przecięciu

autostrad A1 (będąca częścią międzynarodowej trasy E75) i A2 (stanowiącej fragment międzynarodowej drogi E30). Ponadto, położenie gminy w niedalekich odległościach od lotnisk (Łódź i Warszawa), czyni z Gminy Stryków miejsce atrakcyjne dla obecnych i przyszłych inwestorów.

Atutem gminy jest także ciekawe położenie krajobrazowe. Od strony południowej rozciąga się Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich a od północy, Równina Łowicko-Błońska. Taki potencjał geograficzny wykorzystywany jest do promocji gminy jako miejsca atrakcyjnego turystycznie, szczególnie pod kątem wycieczek pieszych, konnych i rowerowych.

Gmina Stryków posiada bardzo dobre zaplecze logistyczne – drogi, tereny przeznaczone pod inwestycje w Gminnym Planie Zagospodarowania Przestrzennego oraz liczną grupę inwestorów zapewniających zatrudnienie dla mieszkańców gminy i okolic.

Dane demograficzne

Obecnie na terenie Gminy Stryków zamieszkują na pobyt stały 12 309 osoby (stan na dzień 31.12.2017r). W perspektywie ostatnich 3 lat różnica w liczbie ludności nie wydaje się być znacząca, jednak zmiany demograficzne w kolejnych latach powinny być uważnie obserwowane i analizowane.

Tabela 1. Liczba ludności Gminy Stryków

	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017r.
Liczba ludności ogółem	12412	12240	12193	12309
Liczba kobiet	6260	6260	6256	6325
Liczba mężczyzn	6116	5980	5937	5984

Źródło: Urząd Miejski w Strykowie

Infrastruktura społeczna

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Kluby dziecięce: 2 (1 klub dziecięcy i 1 żłobek)
- Placówki wychowania przedszkolnego: 4 przedszkola (1 samorządowe, 3 niepubliczne)
- Szkoły podstawowe: 6
- Szkoły ponadgimnazjalne: 1 (Zespół Szkół nr 1 w Bartoszewicach)
- Centrum Kształcenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Dobieszkowie.

W 2017r. zakończono budowę i oddano do użytku budynek wielorodzinny z lokalami komunalnymi powiększyły się więc zasoby mieszkań komunalnych Gminy Stryków : z 165 mieszkań do 194 mieszkań.

Na terenie Gminy Stryków dzięki prosperującym parkom przemysłowym funkcjonuje znaczna ilość podmiotów gospodarczych, co pozytywnie wpływa na rynek pracy oraz zwiększa dostępność zatrudnienia dla mieszkańców gminy pozostających bez pracy. Dane dotyczące osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy przedstawia tabela poniżej. Zaobserwować można systematyczne zmniejszanie się liczby osób bezrobotnych na terenie Gminy Stryków.

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Stryków

	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r. (stan na dzień 30 listopad 2017)
Liczba bezrobotnych ogółem	469	444	373	258
Liczba bezrobotnych długotrwale	262	215	206	146
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	83	79	67	34

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej, PUP Zgierz

Na terenie miasta Stryków funkcjonuje 1 gminna biblioteka publiczna a na terenie gminy 5 filii. Działalność kulturalną i artystyczną wspierają Ośrodek Kultury i Rekreacji w Strykowie oraz Dom Kultury w Niesułkowie. W ramach działalności OKiR w Strykowie funkcjonują m.in.:

- Zespół tańca współczesnego „Agat”,
- Zespół Tańca Towarzyskiego „TWIX”,
- Chór Seniora „Echo”.

Prowadzony jest także kurs tańca towarzyskiego dla dorosłych oraz gimnastyka zdrowotna dla seniorów.

Działania profilaktyczne, dotyczące w szczególności problemów alkoholowych i uzależnień koordynowane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) i finansowane z dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Jak wynika z analizy gminnych programów przeciwdziałania narkomanii w Gminie Stryków oraz gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Stryków, kwoty finansowania działań profilaktycznych sukcesywnie zwiększają się w kolejnych latach.

Pomoc społeczna, wspieranie rodzin zagrożonych wystąpieniem dysfunkcji

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie (MGOPS) to główna instytucja na terenie gminy realizująca zadania z zakresu pomocy społecznej. Głównie na niej spoczywa odpowiedzialność w zakresie organizacji szeroko rozumianej pomocy osobom, rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej tak by odzyskały zdolność do samodzielnego funkcjonowania przy wykorzystaniu własnych umiejętności, możliwości, zasobów, uprawnień.

Tabela 3. Wybrane formy wsparcia udzielanego w gminie przez MGOPS w latach 2014-2017

Formy pomocy	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Liczba osób którym przyznano świadczenie pieniężne	577	604	564	454
Liczba osób którym przyznano świadczenie niepieniężne w tym:	170	180	171	152
posiłek ogółem	134	143	120	97
posiłek dla dzieci	118	129	102	82
Stypendium szkolne i zasiłki szkolne	156	173	170	142
Usługi opiekuńcze	35	35	39	41
Poradnictwo specjalistyczne	50	36	28	53
Praca socjalna	618	641	657	571

Źródło: M GOPS w Strykowie

Z przedstawionych powyżej zestawień wynika, że od 2014 roku liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ulega niewielkiemu zmniejszeniu. Populacja osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej jest zróżnicowana. Różnorodność dotyczy zarówno struktury wiekowej, typów rodzin, liczebności gospodarstw domowych a szczególnie obszarów problemowych. Poniższe zestawienie informuje o rodzajach problemów w które uwiękli są podopieczni MGOPS, stanowią one powody przyznania pomocy, które zazwyczaj występują skorelowane.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych pomocą z uwzględnieniem wybranych powodów przyznawania świadczeń pomocy społecznej w latach 2014-2017

Powody przyznania pomocy	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Ubóstwo	222	205	161	130
Bezrobocie	161	157	158	116
Niepełnosprawność	111	110	114	102
Długotrwała lub ciężka choroba	124	127	150	168
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	50	49	41	28
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych	49	38	33	43
Trudność w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6	5	5	4
Alkoholizm lub narkomania	38	36	38	32
Zdarzenie losowe	4	5	3	8
Przemoc w rodzinie	2	0	1	1

Źródło: M GOPS w Strykowie

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli 5 najczęstszym powodem przyznawania świadczeń w Gminie Stryków jest ubóstwo. Kolejne powody to bezrobocie, niepełnosprawność oraz choroba.

Istotnymi formami wsparcia dla rodzin są również świadczenia rodzinne, alimentacyjne oraz od 2016 r. świadczenia wychowawcze i rodzicielskie. W Gminie Stryków ustaleniem prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych i rodzicielskich a także realizacją tych świadczeń zajmuje się Urząd Miejski w Strykowie. Dane liczbowe dotyczące powyższych rodzajów wsparcia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Wybrane świadczenia przyznane w gminie w latach 2015-2017

Rodzaj świadczeń	2015 r.	2016 r.	2017 r.
	Liczba rodzin		
Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłków rodzinnych	631	640	665
Świadczenie alimentacyjne	43	45	39
Świadczenie wychowawcze	-	917	928
Świadczenie rodzicielskie	-	37	40

Źródło: Urząd Miejski w Strykowie

Z punktu widzenia wsparcia rodzin warto wspomnieć również o wprowadzonych w czerwcu 2014 roku Kartach Dużych Rodzin, obejmujących ogólnopolski system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3 + zarówno w instytucjach publicznych jak i w prywatnych. W Gminie Stryków w kolejnych latach przyznano karty dla następującej liczby rodzin: 2014 r. – 19; 2015 r. – 49; 2016 r. - 40. Na dzień 31.12.2016r., ogólnie figurowało 502 posiadaczy (wszystkich członków rodzin uprawnionych) Karty Dużej Rodziny w Gminie Stryków.

Tabela 6. Gminne wydatki na wybrane działania w zakresie wspierania osób/rodzin w latach 2014-2017

	2014r.	2015r.	2016r.	2017 r.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	64 871 zł	69 628 zł	83846	83056
Świadczenia rodzinne	2 542 977 zł	2 679 412 zł	3 133 521	3189606
Dodatki mieszkaniowe	120 950 zł	125 885 zł	100 603	81279
Działania M-GOPS	1 493 947 zł	1 589 901 zł	1 823 604	1956814
Wspieranie rodziny	33 000 zł	34 800 zł	44 665	47604

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej 2014, 2015, 2016, 2017

Największa część budżetu gminy w ramach szeroko rozumianej polityki społecznej przeznaczana jest na świadczenia rodzinne a także działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, że w ciągu ostatnich trzech lat wyraźnie i sukcesywnie zwiększa się budżet na finansowanie wszystkich działań z kręgu polityki społecznej.

Od połowy maja 2015 potrzebujący mieszkańcy gminy są beneficjentami Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W ramach tego Programu, osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej otrzymują wsparcie w postaci paczek żywnościowych. Dystrybucją paczek dla mieszkańców zajmują się: OSP Bratoszewice i Stowarzyszenie przy Parafii Św. Doroty NADZIEJA w Dobrej. Łącznie z paczek żywnościowych w 2016 r. skorzystało 347 osób., a w 2017 r. 282 osoby.

Pomoc rodzinom mieszkającym na terenie Gminy Stryków w zakresie wsparcia finansowego, psychologicznego i socjalnego udzielana jest na bieżąco przez pracowników socjalnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie. Do zadań pracowników należy także wspieranie rodzin już na etapie pojawiania się pierwszych problemów, mogących wpłynąć na prawidłowe funkcjonowanie i wychowanie dzieci. Ośrodek realizuje zadania wspierania rodziny i przywracania zdolności pełnienia jej funkcji. Pracownicy socjalni utrzymują regularny kontakt z klientami, dokonują stałej weryfikacji przyznanych świadczeń oraz systematycznie prowadzą pracę socjalną, uwzględniającą dane problemy osoby/rodziny, która ma na celu pomoc we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania.

Zadania MGOPS w Strykowie w odniesieniu do wsparcia rodzin z problemami w sferze opiekuńczo-wychowawczej bądź zagrożonych ich wystąpieniem są realizowane są także poprzez:

a. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny

Rolą asystenta rodziny jest wspieranie rodziny i pomoc w osiągnięciu stabilizacji umożliwiającej rodzinie prawidłowe funkcjonowanie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Praca asystenta polega towarzyszeniu rodzinie z dziećmi i poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej, na udzielaniu bezpośredniej pomocy rodzinie, podniesieniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych i umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie od 2016 r., zatrudnia dwóch asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę z zadaniowym czasem pracy. Jeden z etatów jest dofinansowywany z resortowego programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”. Drugi z etatów jest finansowany w ramach realizacji projektu „Po pierwsze-rodzina”, realizowanego od 1.10.2016 do 30.06.2018 - środki UE w ramach Osi Priorytetowej IX: Włączenie Społeczne, Działanie IX.2: Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Poddziałanie IX.2.1: Usługi społeczne i zdrowotne, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020.

Tabela 7. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Liczba rodzin korzystających z usług asystentów z tego:	15	17	23	28
Do 3 m-cy	1	1	11	0
Powyżej 3 m-cy do 12 m-cy	3	5	4	12
Powyżej 1 roku	11	11	8	16
Liczba rodzin z którymi asystent zakończył współpracę	2	4	1	6

Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci, jego praca ważna jest również już na etapie profilaktyki. Głównym zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin, wychowujących dzieci, zagrożonych lub dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Elastyczny czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Praca jego opiera się na bezpośrednim kontakcie z członkami rodzin w ich miejscu zamieszkania. Asystent rodziny przydzielany jest za zgodą rodziny, na wniosek pracownika socjalnego, który na podstawie wywiadu środowiskowego dokonuje analizy sytuacji rodziny. Do pracy z asystentem rodziny może też zobowiązać sąd.

b. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa

W strukturze MGOPS funkcjonuje **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy i dla Osób w Kryzysie**, którego zadaniem jest świadczenie usług na rzecz osób doświadczających przemocy i praca z osobami wobec, których istnieje podejrzenie o stosowanie przemocy. Pomoc w punkcie otrzymują także osoby i rodziny, znajdujące się w kryzysie, potrzebujące wsparcia po doświadczeniach traumatycznych i znajdujące się w złej kondycji psychicznej. Punkt oferuje pomoc terapeuty oraz psychologa.

c. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

W ramach struktury MGOPS funkcjonuje **Świetlica Środowiskowa w Strykowie przy ul. Grunwaldzkiej 10**, do której systematycznie uczęszcza 15 osób. W czasie zajęć uczestnicy korzystają z bezpłatnego podwieczorku. Wychowankowie pochodzą z rodzin z problemem alkoholowym, z rodzin wielodzietnych, niepełnych oraz dysfunkcyjnych. Dzieci korzystające z oferty Świetlicy Środowiskowej mogą w przyjemnej atmosferze spędzać czas wolny i w razie potrzeby uzyskują wsparcie jej pracowników. Różnorodne zajęcia indywidualne i grupowe (m.in. edukacyjne, kulturalne, terapeutyczne, profilaktyczne, sportowe) prowadzone w świetlicy dostosowane są do wieku, potrzeb i zainteresowań uczęszczających do niej dzieci. Placówka ta podejmuje na rzecz swoich wychowanków i ich rodzin działania:

- profilaktyczne, mające na celu wspieranie posiadanych przez dziecko zdolności i umiejętności, kształtowanie pozytywnych interakcji społecznych i wzorców relacji i życia społecznego;
- wychowawczych, kształtujących postawy i zachowania, uczących konstruktywnego spędzania czasu wolnego, przygotowujących do samodzielnego podejmowania decyzji;
- kompensacyjnych, których celem jest minimalizowanie zaniedbań wychowawczych i edukacyjnych.

d. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w obszarze przemocy w rodzinie dostępu do interdyscyplinarnego wsparcia

Do zadań **Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** którego należy diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań interwencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą czy integrowanie

i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa rodzinie. Obecnie w skład zespołu wchodzi 18 osób – przedstawicieli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Społecznych, Sądu, Policji, placówek oświatowych, służby zdrowia. Dane dotyczące pracy służb w obszarze przemocy w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Dane dotyczące działań w obszarze przemocy w rodzinie

	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Liczba rodzin w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”	36	37	39	42
Liczba założonych po raz pierwszy „Niebieskich Kart” w tym przez:	23	20	28	23
Policję	16	13	26	15
MGOPS	6	6	2	7
Inne instytucje (placówki oświatowe, służba zdrowia)	1	1	0	1
Liczba rodzin w których zakończono procedurę „Niebieskie Karty”	20	26	20	26
Liczba powołanych grup roboczych	21	20	28	23
Liczba posiedzeń grup roboczych	149	139	138	177
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5	5	5	5

Źródło : M GOPS w Strykowie

W ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z obowiązków ustawowych, MGOPS w Strykowie aktywnie współpracuje z różnymi instytucjami i organizacjami działającymi w tym obszarze.

IV Analiza SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. W przypadku programu wspierania rodziny stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej, • dobra działalność instytucji pracujących na rzecz osób potrzebujących, • ogólnie dostępna oferta pomocy i różnorodność form wsparcia w zakresie problemów dotyczących mieszkańców, • dostęp do edukacji, • funkcjonowanie świetlicy środowiskowej, • funkcjonowanie punktu wydawania posiłków, • dobrze wykształcona kadra Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, podnosząca ciągle kwalifikacje, • dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, • współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na terenie gminy (UM, MGOPS, Policja, Oświata, PCPR, PUP, GKRPA, ZI, Sąd i in.), • przygotowanie kolejnych obszarów pod inwestycje, • dobry wskaźnik potencjału gospodarczego, • zadowalający poziom opieki zdrowotnej, • realizacja zróżnicowanych działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży, • bliskość ośrodka akademickiego (Łodzi), • aktywna promocja gminy, • otwartość MGOPS i samorządu gminnego na współpracę ze środowiskiem lokalnym	• niska aktywność społeczna mieszkańców, • niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami w obszarze wsparcia rodziny, • niska świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodzin i pieczy zastępczej, • niewystarczająca świadomość społeczna dotycząca funkcjonowania GKRPA i zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • brak nawyków korzystania z poradnictwa specjalistycznego, • niska aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych, • brak działań inicjujących powstanie grup samopomocowych, • niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego dla dzieci młodzieży oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją, • trudność w aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, • problem uzależnienia od alkoholu, • brak rodzin wspierających

SZANSE	ZAGROŻENIA
• dalsza promocja gminy w kontekście działań inwestycyjnych może przyspieszyć rozwój ekonomiczny i społeczny, • atrakcyjność terenów inwestycyjnych, • rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej, • rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, • wykorzystanie środków unijnych, budżetu wojewódzkiego i centralnego, • zaangażowanie szkół w podejmowanie dalszych działań profilaktycznych, • wykorzystanie potencjału turystyczno-rekreacyjnego regionu, • realizacja programów minimalizujących problemy i zagrożenia społeczne, • wzrost jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej, • podtrzymywana i rozbudowywana współpraca między instytucjami gminnymi i powiatowymi	• utrzymująca się liczba rodzin dysfunkcyjnych; • wielopropblemowość rodzin, wymagająca specjalistycznego wsparcia, • niewystarczający dostęp do placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży, • problem deficytu nowych mieszkań, • zwiększanie się dysproporcji między mieszkańcami zamożnymi a ubogimi, • problem wykluczenia osób z deficytami intelektu czy chorobami psychicznymi, • ryzyko wystąpienia cyber zagrożeń takich jak cyberprzemoc czy uzależnienie od Internetu, • trudności w rozwiązywaniu problemu długotrwałego bezrobocia, • niewydolność wychowawcza i nieadekwatne postawy rodzicielskie, • brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, • przemoc w rodzinie w stosunku do dzieci, • ograniczone możliwości rynku pracy dla osób z niepełnosprawnością, • alienacja społeczna, • wzrost przestępczości

V. Adresaci programu

Adresatami Programu Wspierania Rodziny są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Stryków ze szczególnym uwzględnieniem rodzin, które borykają się z problemami związanymi ze sferą opiekuńczo- wychowawczą. W tym szczególnie rodzin w których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej jak również rodzin przeżywających inne sytuacje kryzysowe/problemy – zagrożone ubóstwem, bezrobociem, zmagające z problemem uzależnienia od alkoholu oraz rodziny w których pojawia się przemoc.

Program wspierania rodziny na lata 2018 - 2020 adresowany jest również do instytucji lokalnych i organizacji pozarządowych, działających w obszarze wspierania rodzin i dzieci oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program Wspierania Rodziny został opracowany na trzy lata. Założeniem Programu jest wielopłaszczyznowe wsparcie dla rodzin. Działania Programu mają przysłużyć przede wszystkim wspieraniu potencjału każdej z rodzin. Ponadto, działania podjęte w celu realizacji zadań mającą zapobiegać powstawaniu sytuacjom kryzysowym poprzez udzielania wsparcia we wszystkich aspektach wymagających pomocy specjalistów. Ważnym jest uwzględnienie dziecka a tym samym

wzmocnienie systemu ochrony dzieci przed niedostosowaniem społecznym, wykluczeniem i marginalizacją poprzez działania profilaktyczno – edukacyjne oraz wspieranie uczniów wymagających szczególnej pomocy.

VI. Cel główny, cele szczegółowe, wskaźniki realizacji

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Stryków na lata 2018-2020 jest następujący:

Tworzenie odpowiednich warunków do funkcjonowania rodzin, wczesne przeciwdziałanie kryzysowi oraz skuteczna pomoc rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych poniżej celów szczegółowych, działań, mierzonych określonymi wskaźnikami.

Działania wyznaczone w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Stryków na lata 2018-2020 mają charakter ciągły.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Burmistrz Strykowa, Rada Miejska, Urząd Miejski w Strykowie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), placówki oświatowe, placówki kulturalne, ośrodki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego (światlica środowiskowa).

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Głownie, Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu, ośrodki leczenia uzależnień, placówki służby zdrowia, ośrodki wsparcia, Policja, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościoły i społeczność lokalna.

Cele szczegółowe , poszczególne zadania zostały przedstawione w poniższej tabeli.

L.P.	Cel szczegółowy	Zadania	Wskaźniki	Realizator	Termin realizacji
1.	Wspieranie rodziny w środowisku lokalnym poprzez działalność profilaktyczno - edukacyjną	- Monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin w środowisku lokalnym; - Systematyczna praca socjalna z rodzinami; - Zapewnienie dostępności do poradnictwa specjalistycznego; - Zapewnienie dostępności i miejsc w placówce wsparcia dziennego;	- Liczba osób i rodzin objętych pracą socjalną; - Liczba osób korzystających z usług terapeuty i psychologa w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym; - Liczba placówek wsparcia dziennego i liczba uczestników zajęć;	Urząd Miejski; MGOPS, Placówki oświatowe; instytucje kulturalne; OKiR w Strykowie; GKRPA;	2018-2020

		- Zatrudnienie w razie możliwości asystentów rodziny; - Promowanie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, wzmacnianie więzi rodzinnych; - Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży; - Poszerzenie oferty organizowanych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży - Promowanie informacji o możliwości uzyskania pomocy w sytuacji kryzysu, zwiększanie świadomości rodzin w zakresie oferowanego wsparcia w gminie	- liczba asystentów rodziny; - Liczba programów edukacyjnych i profilaktycznych, zdrowotnych realizowanych przez placówki oświatowe z terenu gminy; - Liczba uczniów uczestniczących w programach edukacyjno – profilaktycznych; - Liczba spotkań profilaktycznych w placówkach oświatowych w których uczestniczyli rodzice; - Liczba stałych uczestników zajęć pozaszkolnych w OKiR w Strykowie; - Liczba imprez zorganizowanych przez OKiR w Strykowie dla społeczności lokalnej		
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej/ rodzinie w kryzysie	- Udziałanie przez MGOPS rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji pomocy materialnej z systemu pomocy społecznej; - Udziałanie pomocy materialnej dla uczniów, w formie obiadów szkolnych; - Zabezpieczanie rodzin z systemu świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, świadczeń alimentacyjnych;	- Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej; - Liczba uczniów , którym przyznano stypendium szkolne/zasiłek szkolny; - Liczba uczniów korzystających z finansowanych obiadów szkolnych; - Liczba rodzin korzystających z świadczeń	Urząd Miejski; MGOPS, Placówki oświatowe; GKRPA; Placówki służby zdrowia; PCPR ; Komisariat Policji; Sąd Rejonowy	2018-2020

		- Ustanawianie w razie potrzeby i możliwości rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; - Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny ; -Zapewnienie miejsc w świetlicy środowiskowej; - Prowadzenie monitoringu sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; - Pomoc kobietom w ciąży powikłanej i w sytuacji niepowodzeń położniczych; - Współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i praca z rodzinami biologicznymi w staraniach o powrót dziecka do rodziny naturalnej; - Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia oraz zjawiskiem przemocy; - Systematyczna praca socjalna z rodzinami w sytuacji problemowej; - Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	rodzinnych, świadczenia wychowawczego, świadczeń alimentacyjnych; - Liczba rodzin wspierających; -Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny; - Liczba uczestników zajęć w świetlicy środowiskowej; - Liczba rodzin monitorowanych po zakończeniu współpracy z asystentem, po zakończeniu procedury Niebieskie Karty; - Liczba spotkań interdyscyplinarnych dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej; Funkcjonowanie Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie : Liczba sporządzonych Niebieskich Kart; Liczba spotkań grup roboczych; - Funkcjonowanie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i dla Osób w Kryzysie funkcjonującego w strukturach MGOPS (Liczba porad psychologicznych, Liczba porad		
--	--	--	--	--	--

			pedagogicznych) - Liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowanych do GKRPA ; - Liczba wniosków skierowanych przez GKRPA do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; -Liczba osób korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego GKRPA w Strykowie; - Liczba rodzin objętych pracą socjalną - Liczba dzieci których pobyt w pieczy zastępczej jest współfinansowany; - Liczba dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej - Liczba dzieci z terenu gminy przebywających w pieczy zastępczej		
3.	Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodziny i udoskonalanie metod pracy	- Funkcjonowanie Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - Podnoszenie kompetencji zawodowych służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom	- Liczba zorganizowanych posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego - Liczba szkoleń zawodowych - Liczba osób uczestniczących w szkoleniach	Urząd Miejski; MGOPS, Placówki oświatowe; GKRPA; Placówki służby zdrowia; PCPR ; Komisariat Policji; Sąd Rejonowy	2018-2020

VII Źródła finansowania

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 odbywać się będzie w ramach środków finansowych pochodzących z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa ,
- pozyskanych środków zewnętrznych.

VIII Monitoring i ewaluacja, sprawozdawczość

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu wspierania Rodziny na lata 2018-2020 jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Strykowie. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej corocznie do 31 marca będzie przedstawiał sprawozdanie z realizacji programu Burmistrzowi Strykowa. W MGOPS wyznaczony zostanie pracownik odpowiedzialny za koordynowanie realizacji programu. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań, poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań. Bieżący nadzór nad realizacją Programu i podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych celów, pozwoli na opracowanie kolejnych działań profilaktycznych na następne lata i będzie podstawą do oceny ich skuteczności.